

דרך מצוותיך

שו"ת בהלכה מרבינו

דיני צום שבעה עשר בתמוז

דין שבעל נפש יחמיר בכל עינויים

שאלה: הנה קיי"ל שד' צומות, מעיקר הדין אין חיוב של שאר עינויים, (חוץ מאכילה ושתייה). ומ"מ כותב המ"ב (סי' תק"נ סק"ו) שבעל נפש יחמיר גם בשאר עינויים, ומטעם שחוששים לרמב"ן, שבזמנינו שיש צרות מעכו"ם הצום מעיקר הדין. ואין מורים ובאים, האם על כל בן תורה, להחמיר בזה, או לא. תשובה: אין לחייב כלל.

אבילות ג' שבועות אם מתחיל מליל י"ז בתמוז

שאלה: כל דיני אבילות של ג' שבועות, (נישואין ותספורת ותזמורת), האם מתחילים מהלילה של ליל י"ז בתמוז או רק מהבוקר, האם תלוי בשם צום, והצום רק מהיום, או שתלוי בתאריך י"ז וזהו מהלילה.

תשובה: מהלילה. (דולה ומשקה)

"בין השמשות" של שלושת השבועות

שאלה: שאלתי פעם למרן שליט"א [והדפסתי זאת בספרי דולה ומשקה עמ' ר"ח] באבילות ג' שבועות, האם מתחיל בשקיעה, או בצה"כ, ומרן שליט"א ענה לי: שמתחיל "בשקיעה". וצ"ע, כי עכשיו נדפס חוברת "מענה ר"ח" (ע"י הרב וינר) ובשאלה זו ענה לו מרן שליט"א "שספיקא דרבנן לקולא" ומתחיל מצאה"כ. מה דעת מרן שליט"א.

תשובה: לכתחילה נכון להחמיר כמו כל ספק ובשעה"צ פוסקין ספיקא דרבנן לקולא.

קראו לתורה אחד שלא צם

שאלה: בשחרית בצום, אם קראו לתורה לאחד, ואינו צם, האם לא יעלה.

תשובה: לא יעלה.

כשיש חתן ביי"ז בתמוז כמה אומרים בסליחות

שאלה: ביי"ז בתמוז ויש חתן בביה"כ"נ, כיצד נוהגים לענין אמירת ה"סליחות", האם לא אומרים, או אומרים כולם, או אומרים חציים כמבואר בסידורים.

תשובה: אומרים כולם.

דיני בין המצרים

תיקון חצות אחרי חצות ביום בג' השבועות

שאלה: ע"פ המקובלים עושים תיקון חצות בחצות לילה, ובשלושת השבועות הוסיף האריז"ל תיקון אחר חצות היום. מי שלא עושה תיקון חצות בלילה האם גם לא יעשה בג' שבועות ביום

תשובה: יכול לעשות.

לעבור דירה בבין המצרים

שאלה: האם מותר לעבור דירה לדירה חדשה, בתוך ג' שבועות שמי"ז בתמוז, עד ט' באב, או לא.

תשובה: אין ראוי.

(מתוך הספר משיבת נפש שעתיד לצאת לאור בעז"ה)

דרך פיקודיך

פנינים על פרשת שבוע

בלעם היה מושחת במדות

וַיֵּרָא בְּלָק בֶּן צְפּוֹר (כ"ב ב')

פעם בסעודת השבת שאל רבינו את הנכדים, מי היה יותר רשע: בלק או בלעם?

כי לכאורה מכל הפרשה נראה שבלק רשע גדול יותר והוא אשם בהכל, הוא קרא לבלעם לקלל, כי הרי בלעם עצמו אמר "לא אוכל לעבור את פי ה' (פסוק י"ח) וכן "אשר ישים אלוקים בפי אותו אדבר" (פס' ל"ח).

ומצד שני הרי בלעם ניסה שוב ושוב לקלל את ישראל [ועי' רש"י בפסוק י"א שבלעם שנא יותר מבלק], וכך נראה גם בגמ', שבלעם רשע יותר, שעליו אמרו בריש פרק חלק (סנהדרין צ') שאין לו חלק לעולם הבא, ועל בלק לא אמרו כן. וכן אמרו בהוריות (י' ב') שבשכר מ"ב קרבנות שהקריב בלק הרשע זכה ויצתה ממנו רות, והרי הקריב כהוראת בלעם ולמה בלעם לא זכה לשכר, ונראה מזה שבלעם רשע יותר.

והתשובה: בלעם יותר רשע! משום שבלק ביקש לקלל משום שפיתח מישראל, וכמו שהעידה התורה ויגר מואב מפני העם מאוד וגו' ואין אדם נתפס על צערו ולכן על הדברים הטובים שעשה קיבל שכר, אבל בלעם לא ה' שייך לכל זה, והגיע רק בגלל בצע כסף וכבוד, ולקלל בגלל בצע כסף וכבוד, זה כבר מדות מושחתות! לכן לא קיבל שכר ואין לו חלק לעוה"ב.

והוסיף בטעמא דקרא עוד, כי ידוע דברי המדרש המובאים ברש"י (כ"ב ה') "מפני מה השרה הקב"ה שכינתו על גוי רשע, כדי שלא יהא פתחון פה לגוים לומר, אילו היו לנו נביאים חזרנו למוטב, העמיד להם נביאים", וקשה והרי זה היה נביא רשע, ויכולים עדיין לטעון אם היה לנו נביא צדיק היינו חוזרים למוטב.

והתשובה דומה ליסוד הנ"ל: באמת בלעם היה הטוב שבאומות, אבל מתוך שנעשה נביא והכל היו צריכין לו, עלתה גאותו, ועי"ז הגיע לכל המדות המושחתות, ובזה ראו הגוים שלא טוב בשבילן נביאים.

בלק בן צפר חסר – שהכוונה לכשפים שעשה בציפור

וַיֹּאמֶר בְּלָעָם אֶל הָאֱלֹהִים בְּלָק בֶּן צְפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב שְׂלֹז אֶלִי (כ"ב י').

יש כאן דבר מפליא, שבכל מקום נזכר בתנ"ך "צפור" מלא ו', (בין שהמדובר על עוף ציפור או על שם אדם ששמו ציפור), ורק בשני מקומות נזכר שם אדם ציפור חסר. בפסוק הנ"ל, ולהלן (כ"ג י"ח) "האזינה עדי בנו צפר" וצריך טעם.

ויש לומר. מלבד שציפור היה שמו של אבי בלק, מובא (בזוה"ק ריש הפרשה) שהיה עושה כשפים בציפור.

ועל פי זה ניחא, כי בכל מקום שמתייחסים לשמו של בלק, כתוב בלק בן צפור שכך היה שם אביו, אבל כאן ובהמשך הפרשה, התכוין בלעם לשבח עצמו, שהוא חשוב יותר מבלק וכמו שהביא רש"י (כ"ב י') "אעפ"י שאיני חשוב בעיניך, חשוב אני בעיני המלכים", לכן כתוב צפר חסר כי גם כשמתכוונים לעוף ששמו ציפור רגילים בד"כ לכתוב חסר (ראה בפרשת מצורע, ועוד), והכוונה שאפילו ראש המכשפים כמוהו צריך לי, וכן בהמשך בפסוק האזינה עדי בנו צפר (כתיב חסר), רצה בלעם לומר לבלק, שאפ"י שהוא ראש המכשפים לא יוכל לקללם. (שבענו מטובר)

אשרי העם שרבינו מנהיגו מהנעשה והנשמע בקודש פנימה

- ביום רביעי שעבר נכנסו ילדי ת"ת קרלין להתברך מרבן של ישראל.
- מעמד מרגש ומרומם נערך בשבוע שעבר בקודש פנימה, עת נכנסו עשרות מתלמידי הישיבה גדולה 'חוקי חיים – שומרי אמונים' בראשות הגר"א געלדצהייילר, לרבינו על מנת להבחין על המסכתות שלמדו ולהתברך מפיו. במהלך ביקורם רבינו בחן אותם על המסכתות קידושין וביצה, אותם סיימו, לאחר מכן רבינו ברכם בברכת הצלחה.
- ח"כ הרב יעקב ליצמן נכנס לרבינו להתברך לרגל נישואי נכדו.
- רבן של ישראל פתח את המגבית למען מוסדות התורה והחינוך שע"י חסידות צאנז, המגבית נערכה לרגל יארצייט האדמו"ר שפע חיים מצאנו זיע"א בשבת האחרונה.
- ילדי תלמוד התורה הכלל חסידי החדש בעיר עמנואל הגיעו לביקור בית רבן של ישראל כדי להתברך מפיו.
- ביום חמישי שעבר נערך בקודש פנימה בראשות רבינו, מעמד סיום מסכת שביעית ע"י קבוצת בחורים מבני ישיבת ארחות תורה, לאחר הסיום ע"י מגיד השיעור, התברכו הבחורים באופן אישי מרבינו, הבחורים שאלו את רבינו איזה מסכת ללמוד כעת, לאחר שסיימו שביעית, רבינו השיב: ברכות.
- בקודש פנימה נערכה מעמד הנחת אבן הפינה לקהילת חניכי הישיבות ברח' רשב"י באלעד, מיסודו של רשכבה"ג מרנא אילת השחר זיע"א.
- ילדי ת"ת נר שמואל – חדרה, בהנהלת הרב אליהו ברונר, נכנסו להתברך מרבן של ישראל לרגל מסיבת סידור, רבינו חילק לכל ילד באופן אישי סידור וברכם בחום.
- בקודש פנימה נערכה מעמד חנוכת הבית לקהילת אחיעזר בעיר אלעד.
- ילדי ת"ת שומרי אמונים נכנסו להתברך מרבינו.
- ביום ראשון יצא רבינו להשתתף בשמחת הבר מצווה לנינו הבה"ח דוד אלכסנדר ני"ו, בן שנכדו נאמן ביתו הרב אריה קניבסקי, נכד לבנו הגאון ר' אברהם ישעיהו קניבסקי, במעמד רבינו נשא דברים תלמידו הגר"מ דרוק ראש מוסדות תפארת ישראל, וכן חתן הבר מצווה נשא את דרשתו.
- רבותינו עיני העדה רבן של ישראל מרן שליט"א ומרן ראש הישיבה שליט"א כתבו בדבר החיוב בהידור הכשרות בשנת השמיטה הבעל"ט למערכת הכשרות המהודרת "שארית ישראל", וז"ל

בס"ד ערב שנת השמיטה תשפ"ב

כבר ידוע מכבר שמערכת הכשרות בד"ץ שארית ישראל שנוסדה ע"י מרן הגר"א מ שך זללה"ה והעמיד בראשה את הגר"ח ש קרליץ זצ"ל אשר העמיד את דת הכשרות על תילה בהקפדות ובהידורים מיוחדים הראויים לעלות על שולחן מלכים, מאן מלכי רבנן, ועתה שמערכת הכשרות עומדת בראש חברי הבר"ץ הרבנים הגאונים שליט"א אשר ידיהם רב להם בעניני כשרות בתכלית ההידור, ובפרט שכעת אנו עומדים בערב שנת השביעית אשר ידוע מכבר שועדת השמיטה שע"י בד"ץ שארית ישראל הם שומרים שביעית בכל דיניה ללא שום קולות, והכל ע"פ פסקי מרן החזו"א זיע"א, ויש צורך בהשגחה מיוחדת לספק לציבור פירות וירקות בהידור ללא שום קולות והתרים למיניהם כלל. וע"כ אנו קוראים בזאת לציבור בני התורה, ולמנהלי היכלי הישיבות והמוסדות להצטרף לרכוש מוצרים הנמצאים תחת כשרות בד"ץ שארית ישראל, ולרבני הקהילות אנו פונים בזה, שישפיעו על בני קהילתם ועל אלה הנשמעים להם לחזק את ועדת השמיטה שע"י בד"ץ שארית ישראל ולרכוש ממוצרים אלו, והננו בזה בברכה כי חפץ ה' בידם יצליח להעמיד הכשרות בשנת השביעית בטהרה על תילה.

בדרכו נלך

תמונות רבינו מהשבועיים האחרונים – צילום: שוקי לרר, דוד זר

ניתן לתרום בקופת "דרך אמונה" למרגלות בית רבינו
או בפלאפון – 052-760-6474

יו"ל ע"י קו דרך אמונה: 0799-211-666
לקבלת הגיליון במייל: a0799211666@gmail.com
הגיליון יו"ל בסיוע עמותת "נעשה אדם" ע.ר. 580652063